

Werken aan NATUURHERSTEL in en rond HET SCHULENSMEER

Waarom wordt er zo ingrijpend gewerkt in een natuurgebied? De natuur in het Schulensbroek wordt al 30 jaar beheerd door Natuurpunt De Vrienden van het Schulensbroek. Stap voor stap bouwden ze het uit tot wat het nu is. Samen met lokale landbouwers, die er maaien en schapen en koeien laten grazen, houden ze dit typische open weidelandschap van de Demerdelta in stand. De komende jaren zal het Schulensmeer een gedaanteverwisseling ondergaan zodat de natuur haar potentieel ten volle kan tonen aan toekomstige generaties.

DemerDELTA

VOORDELEN VOOR DE TOEKOMST

1 Investeren in natuurherstel

Life is een Europees subsidieprogramma voor natuurherstel. Met het project Life Delta verbeteren we het leefgebied van typische grasland- en moerassoorten, een biotoop dat zeer zeldzaam is in Vlaanderen.

2 Sterke klimaatbuffer

We bufferen de grillen van het klimaat. Dit 'wetland' zorgt ervoor dat we droge voeten houden bij hevige neerslag en dat de grondwaterreserves op peil blijven in periodes van droogte. Deze graslanden en moerassen zijn ook belangrijk voor de opslag van CO₂. Door de natte omstandigheden blijft het daar zeer lang bewaard in de vorm van organisch materiaal en veen.

3 Natuurbeleving ten top

Na de werken is er nog steeds plaats voor de huidige recreatie. Een deel van het pad wordt rolstoelvriendelijk aangelegd, er worden extra hengelplaatsen voorzien en er komt een natuurbelevingsparcours voor jonge avonturiers. Op het dak van het bezoekerscentrum kan je genieten van een mooi uitzicht over het weidse gebied.

GEPLANDE WERKEN

Het Schulensmeer is geen natuurlijk meer. Het werd begin 1970-1980 aangelegd voor het winnen van zand.

Het natuurgebied draagt de sporen van deze vroegere zandwinningswerken. Naast het meer zijn nog twee oude zanddepots aanwezig. De natte graslanden van weleer liggen er bedolven onder verschillende meters zand. Er groeien ook nauwelijks water- en oeverplanten aan de rand van het meer door de grote waterdiepte en de steil afgewerkte oevers. Wetlands zijn de voorbije 50 à 60 jaar massaal verdwenen en met hen de typische soorten die erin leven. Dit heeft ook de biodiversiteit aangetast.

Om de natuurwaarde van het gebied te verhogen, worden de zanddepots afgegraven en meer dan 20 hectare - zo'n 40 voetbalvelden - aan natte graslanden, rietmoeras en ondiep water ingericht. Hiermee creëren we bijkomende leefgebieden voor zeldzame moeras- en weidevogels. Er zullen meer waterplanten groeien, wat de waterkwaliteit verbetert en de kans op algenbloei vermindert. Het meer wordt zo beter voor de visgemeenschap.

Rietmoeras

Ongeveer de helft van het rietmoeras wordt gerealiseerd door het afgraven van terreinen langs het Schulensmeer tot onder het waterpeil. De andere helft door het verondiepen van delen van het Schulensmeer. De waterdiepte in dit rietmoeras zal variëren tussen 40 en 150 cm. Tot een waterdiepte van 100 cm kunnen zich riet en andere moerasplanten vestigen.

ROERDOMP

Het moeras zal hierdoor een complex doolhof vormen van dichte rietvelden en open water. Hier voelen moerasvogels zoals de roerdomp en de bruine kiekendief zich thuis. Onder water vestigen zich waterplanten die helpen om het water helder te houden.

DE UITVOERING

Voor de uitvoering van deze werken moet zo'n 400.000 m³ grond verzet worden. Daarvoor worden zware graafmachines ingezet. We gaan daarbij zorgvuldig te werk om verstoring van natuurwaarden in het gebied tot een minimum te beperken. De kwaliteit van alle te verzetten grond werd uitgebreid onderzocht en voldoet aan de wettelijke normen. Tijdens de uitvoering van de werken wordt de waterkwaliteit voortdurend opgevolgd. Negatieve effecten voor het onderwatersmilieu en waterrecreatie, zoals vertroebeling, worden maximaal vermeden. Na het voltooien van de graafwerken worden in de moeraszones rietkluiten aangebracht. Om het riet alle kansen te geven om zich tot een gesloten vegetatie te ontwikkelen, wordt het gedurende de eerste jaren beschermd tegen ganzenvraat.

Je kan op verschillende plaatsen de voortgang van de werken opvolgen:

- Op het terrein en aan de infostand aan het bezoekerscentrum Schulensmeer
- Via Facebook:
www.facebook.com/demerdelta
- Website: www.demerdelta.be

GRUTTO

BELEEF HET SCHULENSBROEK

Ga wandelen en voel de weidsheid van het gebied, vooral op de dijken. Je kan met het gezin een dagje watersporten, een voormiddag vissen of op het terras een drankje nuttigen. Bezoek het uitkijkpunt op het dak van 't Vloot. Van daaruit heb je een mooi zicht op het gebied. Het uitkijkpunt is tijdens de openingsuren gratis toegankelijk via de toegang van het bezoekerscentrum. In het bezoekerscentrum kom je alles te weten over dit uitgestrekte gebied. Er worden regelmatig geleide wandelingen georganiseerd.

Watersporten

Het meer is de ideale plaats voor verschillende watersporten. Je kan hier met eigen of gehuurd materiaal komen surfen, zeilen, suppen en kajakken. Vissersbootjes zijn welkom op het meer, mits registratie.

Meer info? Spring eens binnen in het bezoekerscentrum of surf naar www.schulensmeer.be

Wat met de werken?

Tijdens en na de werken blijft het recreatieaanbod behouden. Je kan blijven wandelen, vissen, surfen, suppen, zeilen, roeien en fietsen. Een deel van de oevers zal niet meer toegankelijk zijn omdat er een rietmoeras komt.

Schatten van Vlieg

Een tsjierpende schattenjacht met leuke en educatieve opdrachten voor families met kinderen van 6 tot 12 jaar. Dit jaar bestaat de schattenjacht uit twee delen: 5 proefjes voer je thuis uit, met eigen (coronaproef) materiaal, en 5 opdrachten vind je aan het Schulensmeer. Een QRScanner komt van pas!

Van 1 juli tot en met 31 augustus 2020, tijdens de openingsuren van het bezoekerscentrum (10u-12u en 13u-17u)

www.schulensmeer.be/natuur/schatten-van-vlieg

Wilde Buitendingen

Een hut bouwen, bloemen in je haar vlechten, steentjes ketenen, sporen zoeken,.... Natuurpunt daagt je uit: 50 dingen die je moet doen voor je 12 bent. En wij helpen je daarbij! Onderweg op de groene route (2 km), die vertrekt aan het bezoekerscentrum, kom je verschillende opdrachten tegen. Dat zijn Wilde Buitendingen die je ter plekke kan uitvoeren. Met een modderige vinger kan je nadien je #50dingen kaart afvinken. Een tip: breng een verrekijker mee.

www.natuurpunt.be/50dingen

Fietsparadijs Limburg

Vanaf 1 juli kunnen er fietsen gehuurd worden. Fietsen op de wandelpaden rond het meer is niet toegelaten. Maar het fietspad is niet ver weg. Een paar trappen op de fiets en je baant je een weg over het fietsroutenetwerk langs de Demer, tussen knooppunt 313 en 314.

www.fietsparadijslimburg.be/afhaalpunten/lummen-t-vloot-aan-het-schulensmeer

Het Europees project LIFE DELTA vindt plaats in de natuurgebieden Schulensbroek en Webbekomsbroek -Borchbeemden. Natuurpunt werkt er samen met projectpartners Agentschap voor Natuur en Bos, Vlaamse Milieumaatschappij en Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren aan de uitbouw en het herstel van Europees beschermde habitats en soorten.

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

WELKE WERKEN ZIJN ER PRECIJS GEPLAND?

ZUIDELIJKE OEVER

De inrichtingswerken vinden vooral plaats langs de zuidelijke oever en in de zuidwestelijke uithoek van het Schulensmeer. Twee voormalige zanddepots (A) en het groot eiland (B) worden verlaagd. Op enkele plaatsen worden de oevers afgeschuind (C) en delen van het Schulensmeer verondiept (D). Er worden twee hoogwatervluchtplaatsen (E) aangelegd voor de schapen en koeien die grazen in het gebied.

NOORDELIJKE OEVER

Langs de noordoostelijke oever worden enkele vispaaiplaatsen met elkaar verbonden door het graven van een brede gracht en worden over heel de lengte kwalitatieve hengelplaatsen aangelegd (F). In de noordwestelijke uithoek van het Schulensmeer (G) worden twee bestaande paaivijvers verbeterd door het afschuiven van de oevers. De zandvang aan de instroom van het Schulensmeer (H) wordt verdiept.

NATTE GRASLANDEN

In de graslanden ten zuiden van het meer worden verschillende grachten met elkaar verbonden en voorzien van natuurvriendelijke oevers (I). Via deze grachten wordt opnieuw water door het Schulensbroek geleid om het gebied te vernatten. Zo blijft het grondwaterpeil in de zomer hoog en wordt het grondwater langer vastgehouden in de bodem.

Lummen - Linkhout

Herk-de-Stad Scholen